

LAUSUNTO

14.9.2020

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Asia: Lausuntopyyntö VN/18706/2020-OKM-1

**LAUSUNTO LUONNOKSESTA OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN
ASETUKSEKSI AMMATILLISEN KOULUTUKSEN RAHOITUKSEN
LASKENTAPERUSTEISTA**

TTS Työtehoseura ry kiittää mahdollisuudesta saada lausua ministeriön asetusluonnokseen ja tuo esille muutamia muutosesityksiä ja toivoo niissä uutta harkintaa.

Nykyinen rahoitus on koulutuksen järjestäjän kannalta edelleen hyvin hankalasti ennakoitavaa. Järkevän ja pitkäjänteisen toiminnan kannalta olisi tärkeää saada rahoitukseen pitkäjänteisyyttä ja vähintään seuraavan toimintavuoden rahoitus tulisi päättää yhdellä päätöksellä ennen vuoden alkamista.

Toiminnan kannalta katsottuna koulutuksen järjestämisluvassa olevat vähimmäisopiskelijavuodet eivät anna todellista pohjaa suunnittelulle. Esimerkiksi Työtehoseuran ry:n luvan vähimmäismäärä on alle puolet vuosittain toteutuvista opiskelijavuosista. Järjestämislupien määrää tulisikin tarkistaa vastaamaan paremmin koulutuksen kysyntää alueilla.

Perustutkintojen ja ammattitutkintojen uudelleen kohdentaminen kustannuskoreihin ja kertoimien pienentäminen

Luonnoksessa on toteutuneiden kustannustietojen pohjalta kohdennettu tutkinnot uudelleen kustannuskoreihin. Käytetyt tutkintojen kustannusten suhteet ovat johtaneet siihen, että osa tutkinnoista on päätynyt eri kustannuskoreihin kuin aikaisemmin. Pääomavaltaisiin koulutusaloihin erikoistuneena oppilaitoksena Työtehoseuralla on vaarana, että rahoitustasomme putoaa merkittävästi ja koulutuksen järjestämisen mahdollisuudet heikentyvät.

Kustannuskertoimia on suurelta osin pienennetty, ja vaikka tutkinto olisi pysynyt samassa kustannuskorissa kuin aikaisemmin, sen rahoitus tulee näillä kertoimilla laskemaan merkittävästi. Tämän vaikutukset korostuvat erityisesti pääomavaltaisilla koulutusaloilla. Joidenkin tutkintojen osalta pelkästään perusrahoitus on asetusluonnoksen mukaan pienemässä yli kymmenen prosenttia, esimerkkinä tästä logistiikan perustutkinto

(kuljettajakoulutus) ja maarakennusalan perustutkinto. Mikäli koulutusta toteutetaan työvoimakoulutuksena lasku on yli 16 prosenttia.

On todennäköistä, että koulutuksen järjestäjien kustannuslaskenta, josta kustannustiedot on koottu, perustuu hyvin erilaisiin käytäntöihin. Esimerkiksi kuntayhtymien ja kuntien kirjanpito toimii eri periaatteilla kuin yksityisten yhteisöjen laskentatoimi. On todennäköistä, että kuntien kirjanpitokäytännöt aliarvioivat nimenomaan pääomakustannuksia, jotka yksityisillä koulutuksen järjestäjillä ovat toteutuneita rahoituskustannuksia. Tältä osin on todennäköistä, että näissä koulutuksissa kertoimet ovat todellisiin kustannuksiin verrattuna liian pieniä.

Myös ammattitutkintojen ja erikoisammattitutkintojen järjestäminen vaikeutuu entisestään vähennyskertoimen vaikutusten takia. Tämä vaikeuttaa työvoiman osaamistarpeisiin nopeasti vastaavien koulutuksien järjestämistä. Jo nykyinen rahoituksen suuntaaminen tekee kannattamattomaksi suunnata koulutusta aikuisväestölle, joilla kuitenkin on merkittävä tarve uudistaa osaamistaan tai ammatinvaihtoon, jolla kohtaanto-ongelmaa ratkaistaan.

TTS Työtehoseura ry esittää, että kustannusryhmien rakennetta ja kertoimia vielä tarkastellaan pääomakustannusten kertymän kannalta niin, että kaikki pääomakustannukset tulevat otetuksi huomioon. Nyt esitetyt kertoimet mitä ilmeisemmin aliarvioivat pääomavaltaitten alojen (kuten logistiikka-alat, metsäala, maarakentaminen, rakentaminen jne.) kokonaiskustannuksia. Lisäksi esitämme, että tarkastelun pohjalta näiden alojen painokertoimia tarkistetaan ylöspäin. **Sama koskee ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kertoimia.**

Vaikuttavuusrahoitus ja palautteiden kerääminen

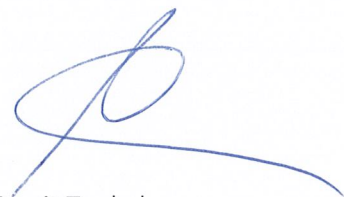
Vaikuttavuusrahoitus on ajatuksellisesti oikeanlainen. Opiskelija- ja työelämäpalautteiden kerääminen on kuitenkin käytännössä osoittautunut haasteelliseksi. Työtehoseuran siirrettyä opiskelijapalautteiden keräämisessä opetushallituksen automaattikeräilyyn, vastausten määrä putosi merkittävästi. Odotettavissa on, että työelämäpalautteen kerääminen tulee olemaan vähintään yhtä haasteellista. Saatujen palautteiden määrä ja laatu ei anna riittävää eikä oikeaa tietoa koulutuksen ja tutkintojen järjestämisen laadusta.

Työtehoseura ry

Anna-Maija Kirkkari

varatoimitusjohtaja

Maarit Tenkula

koulutusjohtaja